

REACH

Kort information för vattenverk om skyldigheter enligt Reach samt råd om vad man bör göra

Vattenverk som tillverkar desinfektionsmedel kan beröras av registrering enligt Reach. Men om tillverkning och dosering av desinfektionsmedlet sker helt slutet är tillverkningen av dessa ämnen undantagna från Reach.

Säkerhetsdatablad kommer att få utökat innehåll. Klassificering och märkning av kemiska produkter kommer att ändras stegvis fram till 2015, och man bör se till att skaffa rutiner för att hantera detta effektivt. Anpassa de uppgifter man har i verksamheten, som skyltar, skyddsblad och kemikalieförteckningar, till ny klassificering och märkning.

Ordning och reda på kemikalierna!

Innehåll och syfte med Reach

Reach är en förordning¹ om kemikalier som trädde i kraft inom hela EU den 1 juni 2007, och som ersätter stora delar av tidigare kemikaliereregler.

Reach står för Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals, på svenska: Registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier. Reach lägger större ansvar på industrin att hantera de risker för hälsa och miljö som kemikalier kan utgöra. Här finns krav på tillverkare och användare av kemiska produkter och vissa varor, vilka inte har någon motsvarighet i tidigare lagstiftning. Alla kemiska ämnen som tillverkas inom eller importeras till EU om minst 1 ton/år ska registreras.

Reach innebär omfattande krav på testning och riskbedömning av ämnen, fokusering på risk, tydligare ansvar och ökad öppenhet, vilket kommer att leda till betydligt mer kunskap om kemiska ämnen. Utveckling av mer harmlösa ämnen främjas och skyddet av hälsa och miljö förstärks.

Hur berörs vattenverk?

Alla vattenverk är nedströmsanvändare² av en mängd kemiska ämnen som ingår i kemiska produkter. Dessa kemiska ämnen ska registreras av tillverkare och importörer.

Man kan också vara tillverkare om man tillverkar något ämne för desinfektion av dricksvatten i mängder om minst 1 ton/år och tillverkare³. Tillverkning enligt Reach är när ett nytt ämne uppstår genom kemisk reaktion. Om man blandar olika kemiska produkter, utan att ett nytt ämne uppstår, är man inte tillverkare.

1 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006

2 En nedströmsanvändare är en fysisk eller juridisk person som inte är tillverkare av ett ämne eller importör av ämnen och beredningar men som använder ett ämne eller ämnena i sin industriella verksamhet.

3 Räknas per dotterbolag, legal enhet, om det är en koncern.

Undantag från Reach

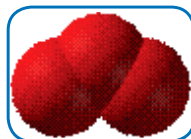
Följande undantag från registrering enligt Reach är viktiga för vattenverk.

Biociddirektivet⁴. Ämnen som omfattas av andra lagstiftningar motsvarande kraven i Reach, som Biociddirektivet, är undantagna Reach. Bland ämnen som är upptagna som aktiva ämnen i Biociddirektivet, och därmed undantagna Reach gällande deras användning för desinfektion av dricksvatten, finns:

- Klor
- Klordioxid
- Natriumhypoklorit (lösning)
- Kalciumhypoklorit

Följande ämnen som tillverkas hos vattenverk är däremot inte upptagna i Biociddirektivet:

- Monokloramin
- Natriumhypoklorit (elektrolys)
- Ozon

Om dessa ämnen efter tillverkning hanteras helt slutet, kan de däremot räknas som Intermediärer⁵.

Intermediärer är också undantagna från Reach. Icke-isolerade intermediärer, som efter reaktionen (tillverkningen) i samma behållare (eller bassäng) övergår till ett nytt, eller flera nya, ämnen är helt undantagna Reach. Till dessa undantag räknas även tillverkning av ett ämne i en behållare eller reaktor som sedan helt slutet, via rör och/eller pump, förs vidare till nästa behållare, som en kontaktkammare eller renvattenledning, för att där reagera vidare till andra ämnen. Att intermediärer som hanteras helt slutet är undantagna Reach anges i "Guidance for intermediates"⁶.

4 Om ämnet och användningen enligt definierade produktgrupper är upptaget i direktiv 98/8/EC (Biocidal Products Directive), i förordning (EC) No 2032/2003 eller dess tillägg.

5 Intermediär är ett ämne som efter att det har tillverkats förbrukas vid efterföljande kemisk reaktion; det omvandlas till ett annat ämne.

6 Finns på guidance.echa.europa.eu/docs/guidance_document/intermediates_en.pdf

Om de ämnen man tillverkar för desinfektion av vattnet således *hanteras helt slutet* från reaktor till kontaktkammare eller motsvarande, vilket är sannolikt för de flesta vattenverk, kan de räknas som undantagna och **behöver inte registreras enligt Reach.**

Har man gjort en förhandsregistrering av ämnet kan man meddela ECHA att man vill ta tillbaka denna. Mer information om detta finns på echa.europa.eu

Om ämnena däremot flyttas på annat sätt än genom ett rör till andra kärl, hanteras av personal och förflyttas inom anläggningen är de isolerade intermediärer som används på plats, och är inte undantagna. Tillverkare av dessa ämnen ska lämna en registreringsrapport till den europeiska kemikaliemyndigheten ECHA i ett speciellt format. Mer information om detta finns på echa.europa.eu.

Sammanfattningsvis

Om tillverkning och dosering av desinfektionsmedel sker helt slutet är tillverkningen av dessa ämnen undantagna från Reach.

Foto: Andreas Wberg, Svenskt Vatten

Vad bör vattenverken göra nu?

Att göra nu rörande registrering?

Utvärdera om tillverkning och dosering av desinfektionsmedel sker helt slutet.

Om JA

Dokumentera ert beslut att ni bedömer er tillverkning vara undantaget från Reach. Dokumentationen kan vara ett enkelt PM eller mötesprotokoll.

Om ni förhandsregistrerat ämnet, meddela ECHA att ni önskar ta tillbaka er förhandsregistrering.

Om NEJ

Ni behöver registrera ämnet enligt Reach. Mer information om detta finns på Kemikalieinspektionens hemsida, www.kemi.se.

Att göra nu rörande nedströmsanvändning?

För kemikalier där man är **nedströmsanvändare** är viktiga uppgifter:

1. **Dialog med leverantörer** om man har en unik användning av ämnet. Om man använder ett ämne eller en kemisk produkt på ett sätt som möjligen inte är känd av tillverkaren eller importören bör man meddela denne det. Användningssätt som finns i produktinformation, säkerhetsdatablad och annan information från tillverkaren kan anses vara känd.
2. Förbereda för det **ökade flödet av information** rörande kemiska produkter. Klassificering och märkning av kemiska produkter, (CLP⁷), kommer att ändras från nu och fram till 2015. Säkerhetsdatabladerna får utökat innehåll och kommer att uppdateras oftare. Det krävs väl fungerande system (databas e.dyl.) och rutiner för att hantera detta effektivt.

7 CLP – classification, labelling and packaging. På svenska; klassificering, märkning och förpackning. EC No 1272/2008

Ny klassificering och märkning av kemiska produkter (CLP)

Den 20 januari 2009 trädde en ny förordning i kraft om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP). Kemiska produkter kommer att få ny klassificering av dess miljö- och hälsofara och deras märkning får nya farosymboler.

De orangea farosymbolerna (vänster) ersätts av symboler i rött, vitt och svart som står på sin spets (höger). Den nya förordningen införs stegvis parallellt med den gamla lagstiftningen fram till 2015.

Den Europeiska kemikaliemyndigheten (ECHA) kommer att ha ett offentligt register över klassificering och märkning, till vilket tillverkare och importörer ska rapportera sina klassificeringar. Alla ämnen som registreras enligt Reach-förordningen, samt alla ämnen som berörs av klassificeringsförordningen och klassificeras som farliga, ska ingå i registret. Senast den 3 januari 2011 ska tillverkare som släpper ut ett ämne på marknaden lämna uppgifter till registret.

Detta är endast en översiktlig information. Mer information finns hos Kemikalieinspektionen, www.kemi.se ■ ECHA, echa.europa.eu

Kontaktpersoner

Gullvy Hedenberg, 08-506 002 06, gullvy.hedenberg@svensktvatten.se

Andreas Wiberg, 08-506 002 07, andreas.wiberg@svensktvatten.se

Reach för Svenskt Vattens medlemmar är framtagen av Anna Forsgren, Intertek Hälsa och Miljö, och Gullvy Hedenberg, Svenskt Vatten.

Lycka till med Reach-arbetet!

 Svenskt Vatten

Box 47607 ■ 117 94 Stockholm ■ Tfn: 08-506 002 00 ■ Fax: 08-506 002 10
svensktvatten@svensktvatten.se ■ www.svensktvatten.se